

Spis treści

WSTĘP	7
I. PRZEKSZTAŁCENIA STRUKTURALNE I WŁASNOŚCIOWE W ROLNICTWIE	
1. ROLNICTWO POLSKIE W KONTEKŚCIE CZŁONKOSTWA POLSKI Z UNIĄ EUROPEJSKĄ – Marek Plichta	11
1.1. Produkcja roślinna	12
1.2. Produkcja zwierzęca	13
1.3. Przetwórstwo i dystrybucja	15
1.4. Zaopatrzenie rolnictwa	21
2. LOKALNE BARIERY ROZWOJU OBSZARÓW WIEJSKICH – Marzena Wójcik-Augustyński	23
2.1. Zróżnicowanie rozwoju obszarów wiejskich	24
2.2. Poziom rozwoju infrastruktury	28
2.3. Sieć osadnicza obszarów wiejskich	30
2.4. Problemy środowiska naturalnego	31
3. POLITYKA ROLNA UNII EUROPEJSKIEJ A POLSKIE ROLNICTWO – Danuta Sprzączak	35
3.1. Główne założenia polityki rolnej Unii Europejskiej.	36
3.2. Agenda 2000	38
3.3. Obraz polskiego Rolnictwa na tle Unii Europejskiej	40
3.4. Różnice dzielące polskie rolnictwo od unijnego.	40
3.5. Dostosowanie polskiego rolnictwa do członkostwa w Unii Europejskiej	41
3.6. Program zmian restrukturyzacyjnych wsi	43
3.7. Polityka rozwoju regionalnego Unii Europejskiej	46
3.8. Podstawowe uwarunkowania i kierunki dostosowań polityki regionalnej Polski	48
3.9. Szanse i zagrożenia dla polskiego rolnictwa związane z wejściem Polski do UE.	51
3.10. Korzyści integracji z Unią Europejską.	52
3.11. Koszty integracji z Unią Europejską.	52
4. UWARUNKOWANIA PROCESU DOSTOSOWYWANIA ROLNICTWA DO UNII EUROPEJSKIEJ – Józef Kobyłecki	53
4.1. Szanse i zagrożenia dla akcesji rolnictwa z UE	53
4.2. Cele i zadania dostosowawcze rolnictwa	56
5. KAPITAŁ LUDZKI JAKO STRATEGICZNY CZYNNIK RÓWNOWAŻENIA ROZWOJU OBSZARÓW WIEJSKICH – Artur J. Kożuch	61
5.1. Pojęcie kapitału ludzkiego	61

5.2. Działania na rzecz podnoszenia poziomu kapitału ludzkiego	62
5.3. Podnoszenie poziom kapitału ludzkiego warunkiem obniżania bezrobocia	65
5.4. Aktywność społeczna warunkiem realizacji strategii rozwoju gospodarczego	68
5.5. Warunki poprawy efektywności procesów inwestowania w kapitał ludzki	74
6. AKTYWIZACJA GOSPODARCZA JAKO WARUNEK TRANSFORMACJI ROLNICTWA – Józef Kobylecki	77
6.1. Aktywność zawodowa ludności wiejskiej	78
6.2. Aktywizacja społeczności i lokalnych władz samorządowych	81
6.3. Zakończenie	85
 II. UDZIAŁ SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO W ROZWOJU LOKALNYM	
1. ROLA I ZADANIA SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO – Bożena Piechowicz	89
1.1. Gmina w strukturze samorządu terytorialnego	91
1.2. Pozycja i zadania samorządu powiatowego	94
1.3. Struktura i zadania samorządu na szczeblu województwa	97
2. DZIAŁANIA GOSPODARCZE GMINY – Ryszard Jabłonka	101
2.1. Prawne możliwości organizowania działalności gospodarczej	101
2.2. Zasady gospodarowania mieniem komunalnym	103
2.3. Formy organizacyjne działalności gospodarczej gmin	105
3. ZARZĄDZANIE FINANSAMI GMIN – Agata Mirończuk	107
3.1. Istota zarządzania finansami gmin	107
3.2. Finanse gminy w świetle Europejskiej Karty Samorządu Terytorialnego	108
3.3. Dochody samorządu gminnego	111
3.4. Zasilanie zewnętrzne budżetu gminy	113
3.4.1. Subwencje ogólne	113
3.4.2. Dotacje celowe	114
3.5. Klasyfikacja wydatków gminy	115
3.6. Istota kryzysu finansów samorządu lokalnego	116
4. FINANSE GMINY JAKO INSTRUMENT ROZWOJU GOSPODARCZEGO – Agata Mirończuk	119
4.1. Istota budżetu jednostki samorządu terytorialnego	119
4.2. Zasady opracowywania i uchwalania budżetu gminy	119
4.3. Funkcje i rodzaje budżetu	122
4.4. Kontrola wykonania budżetu	124
5. MAŁE I ŚREDNIE PRZEDSIĘBIORSTWA W ROZWOJU LOKALNYM – Anna Rak	127
5.1. Cechy małych i średnich przedsiębiorstw	127
5.2. Znaczenie rozwoju małych i średnich przedsiębiorstw	131

5.3. Wpływ samorządów na rozwój małych i średnich przedsiębiorstw	133
6. ZEWNĘTRZNE ŚRODKI FINANSOWANIA	
ROZWOJU GMIN – Jarosław Antoniuk	137
6.1. Dotacje z zewnętrznych źródeł krajowych	138
6.2. Dotacje ze źródeł zagranicznych	141
6.3. Pozostałe źródła finansowania	143
6.4. Zakończenie	145
7. FUNDUSZE PRZEDAKCESYJNE JAKO STYMULATOR	
PRZEMIAN WSI I ROLNICTWA – Józef Kobyłecki	147
7.1. Instrumenty wsparcia i ramy prawne pomocy przedakcesyjnej	148
7.2. Wsparcie finansowe z Programu PHARE	150
7.3. Wsparcie finansowe z Programu SAPARD	154
7.3.1. Ogólne założenia Programu SAPARD	154
7.3.2. Procedura przyznawania pomocy w ramach programu SAPARD	160
7.3.3. Warunki utraty pomocy finansowej i rozwiązania umowy	162
7.3.4. Zakończenie	163
Bibliografia	135